

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 Rs 217441 23 Rev
Sarajevo, 21.11.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Amire Sadović, kao predsjednice vijeća, Jasminke Kubat i Sanje Jaramaz-Dedić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice B.P. iz ..., koju zastupa punomoćnik Faruk Ćupina, advokat iz Advokature Ćupina Co d.o.o. Mostar, protiv tuženog Merkur d.d. Sarajevo, Ulica Semizovac bb, koga zastupaju punomoćnici iz AD Eterović d.o.o. Sarajevo, radi isplate potraživanja iz radnog odnosa, vrijednost spora 42.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 58 0 Rs 217441 21 Rsž od 02.08.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 21.11.2023. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbijaju se zahtjevi parničnih stranka za naknadu troškova postupka nastalim u povodu revizije.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 217441 20 Rs od 30.06.2021. godine, stavom prvim izreke obavezan je tuženi da tužiteljici, na ime neisplaćenih plaća za period od 01.11.2011. godine pa do 26.04.2021. godine isplatiti ukupan iznos od 44.411,99 KM sa zakonskim zateznim kamata na pojedinačne mjesečne iznose, počev od dana dospijanja pa do isplate, a kako je to bliže određeno u izreci prvostepene presude.

Stavom drugim izreke obavezan je tuženi da za tužiteljicu izvrši uplatu doprinosa kod Federalnog zavoda za PIO/MIO u iznosu od 14.789,28 KM za period od 01.11.2011. godine do 26.04.2021. godine, u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.

Stavom trećim izreke obavezan je tuženi da za tužiteljicu izvrši uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje kod Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK-a u iznosu od 2.573,62 KM za period od 01.11.2011. godine do 26.04.2021. godine u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.

Stavom četvrtim izreke obavezan je tuženi da za tužiteljicu izvrši uplatu doprinosa za zapošljavanje kod Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 321,14 KM za period od 01.11.2011. godine do 26.04.2021. godine, u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja. Stavom petim izreke obavezan je tuženi da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.586,84KM, u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru, broj 58 0 Rs 217441 21 Rsž od 02.08.2023. godine, ispravljene rješenjem tog suda od 25.09.2023. godine ukinuta je prvostepena presuda u dijelu u kojem je odlučeno o zahtjevu za uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje za period od 01.11.2011. godine do 26.04.2021.godine (stav 3. i 4. izreke presude), te je u tom dijelu tužba tužiteljice odbačena (stav I izreke).

Žalba tuženog je djelomično uvažena i prvostepena presuda preinačena:

- u dijelu odluke na ime neisplaćenih plaća za iznos od 24.570,00 KM za period od 01.11.2011. godine do 31.01.2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom, na način da je u tom dijelu tužbeni zahtjev tužiteljice odbijen kao neosnovan,

- u dijelu odluke za uplatu doprinosa za tužiteljicu kod Federalnog zavoda za MIO/PIO za iznos od 8.181,81 KM za period od 01.11.2011. godine do 31.01.2017. godine, na način da je u tom dijelu tužbeni zahtjev tužiteljice odbijen kao neosnovan, te

- u dijelu odluke o troškovima postupka na način da je tuženi obavezan tužiteljici naknaditi troškove postupka u iznosu od 1.017,84 KM (stav II izreke).

U ostalom dijelu (za plaće u periodu od 01.02.2017. godine do 26.04.2021. godine u ukupnom iznosu od 19.841,99 sa zakonskim zateznim kamata, te za uplatu doprinosa za tužiteljicu kod Federalnog zavoda za MIO/PIO u iznosu od 6.607,47 KM za period od 01.02.2017. do 26.04.2021), žalba tuženog je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda presuda potvrđena (stav III izreke).

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavila tužiteljica u odbijajućem dijelu zahtjeva, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda preinači tako da se žalba tuženog odbije i prvostepena presuda potvrdi ili da se drugostepena presuda u pobijanom dijelu ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovni postupak, uz obavezivanje tuženog da tužiteljici nadoknadi troškove sastava revizije u iznosu od 1.462,50 KM.

Tuženi u odgovoru na reviziju predlaže da se revizija odbije kao neosnovana, a tužiteljica obaveže tuženom na naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.053,00 KM.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Revizijski navodi kojima tužiteljica iskazuje neslaganje načina na koji je drugostepeni sud obrazložio početak toka zastarjelosti u ovom predmetu predstavlja prigovor koji se odnosi na revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava, a ne prigovor koji se odnosi na revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka. Suprotno prigovoru revizije, drugostepeni sud je odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv prvostepene presude u skladu sa odredbom člana 231. Zakona o parničnom postupku, ocijenio žalbene navode koji su od odlučenog značaja i u obrazloženju svoje presude, dao razloge koje kao

---

¹ „Službene novine F BiH”, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

pravilne prihvata i ovaj sud. Nije prema tome osnovan revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka (član 240. stav 1. tačka 1. ZPP).

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Iz pravno relevantnih činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova, za koja je vezan revizijski sud, proizilazi da je tužiteljica uposlena kod tuženog na neodređeno vrijeme na radnom mjestu prodavač – kasir; da je odlukom direktora tuženog broj: 04-384-1/11 od 08.11.2011. godine otkazan tužiteljici Ugovor o radu zbog organizacijskih razloga; da je presudom Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 103075 13 Rs od 03.12.2012.godine koja je djelomično preinačena presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 103075 13 Rsž od 09.02.2016. godine poništena kao nezakonita odluka tuženog o otkazu Ugovora o radu tužiteljice i obavezan tuženi vratiti tužiteljicu na poslove na kojima je radila ili druge odgovarajuće poslove; da je navedena presuda postala pravomoćna dana 02.03.2016. godine; da je tužiteljica 09.03.2016. godine pokrenula izvršni postupak po navedenoj presudi radi povrata na posao, ali da još uvijek nije vraćena na rad kod tuženog.

Na temelju navedenih činjenica prvostepeni sud je zaključio da je prigovor zastare dijela potraživanja na ime naknade plaća neosnovan, a time i za uplatu doprinosa za PIO koji se obračunavaju iz plaće, jer je tužiteljica blagovremeno podnijela prijedlog za izvršenje radi uspostave radno-pravnog statusa i povrata na posao, te udovoljava u cijelosti tužbenom zahtjevu.

Drugostepeni sud je odlučujući o žalbi tuženog istu djelimično uvažio, prvostepenu presudu preinačio nalazeći za osnovanim istaknuti prigovor zastare za naknadu plaća za period 01.11.2011. godine pa zaključno sa plaćom za 31.01.2017. godine, u kom dijelu odbija tužbeni zahtjev tužiteljice. Kako su doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje akcesorno pravo koje radniku pripadaju uz isplaćenu plaću (član 11. stav 1. Zakona o doprinosima), a kako su potraživanja isplate plaće za novembar 2011. godine pa zaključno sa plaćom za januar 2017. godine obuhvaćena zastarom, odbija i zahtjev za uplatu doprinosa za isti period u ukupnom iznosu od 8.181,81 KM.

Vezano za potraživanje iznosa od 2.573,62 KM na ime doprinosa za zdravstveno osiguranje i iznosa od 321,14 KM na ime doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, drugostepeni sud nalazi da tužiteljica nije aktivno legitimisana da potražuje ove novčane iznose, niti da je sud nadležan da odlučuje o ovom dijelu zahtjeva tužiteljice, zbog čega prvostepenu presudu u ovom dijelu ukida i tužbu tužiteljice odbacuje.

U ovoj revizijskoj fazi postupka, a što se i revizijom pobija, sporno je da li je potraživanje tužiteljice za naknadu plaća za period novembar 2011. godine pa zaključno sa plaćom za januar 2017. godine, obuhvaćeno zastarom.

Suprotno stavu revizije, pravni stav drugostepenog suda je u cijelosti zasnovan na pravilnom tumačenju odredbe člana 361. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima² koja reguliše da zastarjelost počinje teći prvog dana poslije dana kada je povjerilac imao pravo da zahtijeva ispunjenje obaveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo

² Službeni list RBiH“, broj: 2/92, 13/93 i 13/94, Službene novine FBiH broj 29/03 i 42/11

propisano. Kako to i revizija ističe, u ZOR nema odredbe koja reguliše početak toka zastarjelosti, pa se dakle na početak toka zastarjelosti potraživanja iz radnog odnosa primjenjuje odredba člana 361. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima.

Odredbom člana 96. stav 2. Zakona o radu³ (dalje ZOR - zakon koji je bio na snazi u vrijeme datog otkaza i donošenja presude o nezakonitosti otkaza) je propisano da ako sud utvrdi da je otkaz nezakonit može poslodavca obavezati... i isplati mu naknadu plaće u visini plaće koju bi zaposlenik ostvario da je radio i naknadi mu štetu. Iz ove zakonske odredbe proizilazi da tek pravosnažnošću sudske odluke kojom je odlučeno da se radi o nezakonitom otkazu zaposlenik stekao pravo da zahtijeva naknadu plaće u visini koju bi ostvario da je radio, jer sve dok o nezakonitosti prestanka ugovora o radu nije pravosnažno odlučeno, zaposlenik ne može osnovano potraživati naknadu plaće.

Kako je presuda o nezakonitosti ugovora o radu tužiteljice postala pravosnažna 02.03.2016. godine, a tužba za naknadu plaća zbog nezakonitog otkaza, podnesena prvostepenom sudu 05.02.2020. godine, to je drugostepeni sud pravilno primijenio odredbu člana 106. ZOR (isti rok zastare propisana i članom 115. Zakona o radu - Sl. novine Federacije BiH broj 62/15 koji je bio u primjeni od 20.08.2015. godine do 16.03.2016. godine, te član 115. Zakona o radu - Sl. novine Federacije BiH broj 26/16, koji je sada na snazi) kada je usvojio kao osnovan prigovor tuženog da se radi o zastarjelom potraživanju plaća tužiteljice, za period decembar 2011. godine pa zaključno sa plaćom za januar 2017. godine, pravilno nalazeći da zastarom nije obuhvaćeno potraživanje tužiteljice samo u dijelu unazad tri godine od podnošenja tužbe.

Odredbom člana 388. ZOO-a propisano je da se zastarijevanje prekida podizanjem tužbe i svakom drugom povjeriečevom radnjom preduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja potraživanja. Međutim, da bi došlo do prekida zastare potraživanja u smislu navedene zakonske odredbe, potrebno je da povjeriečeva radnja protiv dužnika, kojom se prekida zastara, bude preduzeta unutar zastarnog roka.

Nema osnova revizioni prigovor tužiteljice da je ona podnošenjem prijedloga za izvršenje prekinula zastaru za utužene plaće za period decembar 2011. zaključno sa januarom 2017. godine, je iz podnesenog prijedlog za izvršenje od 09.03.2016. godine u predmetu broj 65 0 I 570770 16 I, proizilazi da je tužiteljica istim samo tražila da bude vraćena na rad kod tuženog kao poslodavca, osnovom naprijed navedene izvršne isprave, te tražila isplatu naknade plaća za mjesec juli, avgust, septembar i oktobar 2016. godine, te za isti period uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Prema odredbi člana 215. stav 1. i 2. Zakona o izvršnom postupku⁴, prijedlog za izvršenje radi vraćanja zaposlenika na rad može se podnijeti u roku od 30 dana od dana kada je tražitelj izvršenja (radnik) stekao pravo da taj prijedlog podnese. Smatra se da je radnik stekao pravo da podnese prijedlog iz stava 1. ovog člana po isteku roka za dobrovoljno izvršenje određeno u izvršnoj ispravi.

Odredbom članom 217. stav 1. Zakona o izvršnom postupku propisano je da tražilac izvršenja koji je podnio prijedlog da bude vraćen na rad odnosno u službu može predložiti da sud donese rješenje kojim će odrediti da mu je izvršenik dužan isplatiti na ime plaće

³ „Službene novine Federacije BiH“ broj: 43/99, 32/00 i 29/03

⁴ "Službene novine Federacije BiH", br. 32/2003, 52/2003 - ispr., 33/2006, 39/2006 - ispravka, 39/2009, 35/2012 i 46/2016 i "Službeni glasnik BiH", broj: 42/2018 - odluka Ustavnog Suda

mjesečne iznose dospjele od pravosnažnosti odluke pa dok ponovo ne bude vraćen na posao, te odrediti izvršenje radi naplate dosuđenih iznosa.

Kada je pred sudom odlukom odlučeno samo o nezakonitosti otkaza ugovora o radu, što je u konkretnom slučaju, prijedlogom za izvršenje te odluke radi vraćanja na posao ne prekida se zastara zahtjeva za naknadu plaća za period od nezakonitog otkaza do pravosnažnosti te sudske odluke, jer za te naknade plaća tužiteljica ne posjeduje izvršni naslov.

Blagovremeno podnesenim prijedlogom za izvršenje podnesenog na osnovu pravosnažne sudske odluke kojom je odlučeno samo o nezakonitosti otkaza ugovora o radu, tužiteljica je očuvala samo prava da od pravosnažnosti te odluke pa dok ponovno ne bude vraćena na posao potražuje naknade plaća za ubuduće.

Tek pravosnažnošću sudske odluke kojom je odlučeno da se radi o nezakonitom otkazu ugovora o radu, tužiteljica je osnovom iste mogla, da u posebnoj parnici zahtijeva naknadu plaća u visini koju bi ostvarila da je radila. Kako za iste naknade plaća tužiteljica nije imala izvršnu ispravu, odnosno izvršni naslov, to iste nije ni mogla potraživati u izvršnom postupku uz prijedlog za izvršenje radi vraćanja na posao, što je dokaz sama ova parnica, zbog čega tužiteljica u prijedlogu za izvršenje radi povrata na posao i nije ni tražila izvršenje radi isplate ovih naknada plaća, pa u odnosu na njih podnesenim prijedlogom za izvršenje nije ni prekinula zastaru saglasno odredbama člana 379. stav 1., 388. ZOO i 217. ZIP-a.

Tužiteljica je mogla prema odredbi člana 217. stav 1. ZIP-a, potraživati naknade plaća od pravosnažnosti presude o nezakonitosti otkaza pa za ubuduće - dok ne bude vraćena na posao i to u izvršnom postupku stavljanjem tog zahtjeva u prijedlogu za izvršenje zajedno sa zahtjevom za povrat na posao i u pogledu njega prekinuti zastaru, a što tužiteljica podnesenim prijedlogom za izvršenje nije učinila, jer takav zahtjev u prijedlogu nije postavljen.

Slijedom iznesenog, budući da je nastupila zastara potraživanja naknada plaća za period decembar 2011. godine pa zaključno sa plaćom za januar 2017. godine, jer je tužba za isplatu ovih naknada plaća podnesena unutar zastarnog roka, drugostepeni sud je pravilnom primjenom odredbe člana 361. ZOO-a, te člana 106. ZOR-a donio pravilnu i zakonitu odluku o ovom dijelu tužbenom zahtjevu.

Kako su doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje akcesorno pravo koje radniku pripada uz isplaćenu plaću (član 11. stav 1. Zakona o doprinosima), a kako su potraživanja isplate plaće za decembar 2011. godine pa zaključno sa plaćom za januar 2017. godine obuhvaćena zastarom, pravilno je drugostepeni sud odbio zahtjev tuželjice za uplatu doprinosa za isti period u ukupnom iznosu od 8.181,81 KM.

Odredbom člana 87. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju⁵, propisano je da Kantonalni zavod osiguranja obavlja preglede poslovnih knjiga i evidencija, pravnih i fizičkih lica, radi kontrole pravilnosti obračunavanja i uplaćivanja sredstava za obavezno zdravstveno osiguranje, a odredbom člana 83. istog zakona propisano je da se kod

---

⁵ 2Službene novine FBiH“, broj: 53/03, 73/05 i 19/06

utvrđivanja osnovice, načina obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje iz plaća radnika i s njima izjednačenih osiguranika, primjenjuju propisi o porezima građana. Kako je odredbom člana 87. stav 6. navedenog zakona propisano da se utvrđena dugovanja po osnovu obaveze obračuna i uplate doprinosa realiziraju tako što se obvezniku rješenjem nalaže obaveza da uplati doprinos i rok u kojim se ta obaveza ima izvršiti, to proizlazi, za pravilnim stav drugostepenog suda da o postojanju i visini obaveze uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje, odlučuje Porezna uprava F BiH u upravnom postupku i upravnom sporu, a ne sud u parničnom postupku. Odredbom člana 14. Zakona o doprinosima uređen je sistem obaveznih doprinosa i da kontrolu obračuna i uplate doprinosa vrši Porezna uprava F BiH, a odredbom članka 14a. je propisano da će u slučaju neplaćanja doprinosa u roku, nadležna Porezna uprava donijeti rješenje o prinudnoj naplati. Kako za odlučivanje o dijelu zahtjeva tužiteljice za isplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje i za nezaposlenost nije nadležan sud u parničnom postupku, već neki drugi organ vlasti u upravnom postupku i upravnom sporu, to je suprotno stavu revizije pravilno drugostepeni u ovom dijelu ukinuo prvostepenu presudu i odbacio tužbu.

Kako ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, a ni razlog na kojeg ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je valjalo reviziju tužiteljice kao neosnovanu odbiti primjenom odredbe iz člana 248. ZPP.

Odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova sastava revizije, jer u revizijskom postupku nije uspjela (član 397. stav 1., u vezi sa član 386. stav 1. ZPP), te zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju jer ova procesna radnja nije bila potrebna za vođenje parnice (član 397. stav 1., u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP), pa je odlučeno kao u stavu drugom izreke presude.

Predsjednica vijeća
Amira Sadović